

Sygn. akt IV KS 5/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puskarski

Protokolant Anna Kowal

w sprawie S. G.

oskarżonego z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 grudnia 2016 r.,

skargi obrońcy oskarżonego,

na wyrok sądu odwoławczego - Sądu Okręgowego w C.,

z dnia 2 sierpnia 2016 r., sygn. akt VII Ka (...),

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w M.,

z dnia 6 kwietnia 2016 r., sygn. akt II K (...),

na podstawie art. 539e § 2 *in fin* k.p.k.

- 1) uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w C. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym,**
- 2) nakazuje zwrócić oskarżonemu kwotę 250 (dwieście pięćdziesiąt) zł uiszczonej części opłaty od skargi.**

UZASADNIENIE

W dniu 30 września 2015 r. S. G. został oskarżony o to, że w dniu 22 lipca 2015 r. w miejscowości S. województwa (...) na drodze publicznej w ruchu lądowym kierował samochodem osobowym marki KIA Sorento numer rejestracyjny (...) będąc w stanie nietrzeźwości (1,09 mg/l i 1,08 mg/l), to jest o dokonanie czynu określonego w art. 178a § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w M. wyrokiem z dnia 6 kwietnia 2016 r., sygn. akt II K (...), uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, obciążając Skarb Państwa kosztami postępowania.

Apelację od tego wyroku złożył prokurator, który zarzucił:

- 1) „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na błędnym przyjęciu, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dostarczył wystarczających podstaw do przypisania oskarżonemu znamion czynu zabronionego z art. 178a § 1 k.k., a wynikający z bezkrytycznego uznania opinii R. S. - biegłego z zakresu toksykologii alkoholu - za w pełni wiarygodną, podczas gdy analiza treści opinii prowadzi do wniosku, iż jest ona niepełna, niejasna i wewnętrznie sprzeczna, przy jednoczesnej nienależytej ocenie załączonych do akt sprawy protokołów użycia urządzenia kontrolno-pomiarowego do ilościowego oznaczenia alkoholu w wydychanym powietrzu oraz zeznań świadków C. R. i G. K., co skutkowało niesłusznym uniewinnieniem oskarżonego,”
- 2) „obrazę przepisów postępowania karnego mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, a to art. 167 § 1 k.p.k. w związku z 170 § 1 pkt 5 k.p.k. i art. 201 k.p.k. polegającą na bezzasadnym oddaleniu wniosku dowodowego prokuratora o uzyskanie opinii biegłego z zakresu toksykologii alkoholu z Instytutu Ekspertyz Sądowych w K. wobec uznania, że wniosek ten w oczywisty sposób zmierza do przedłużenia postępowania, w sytuacji gdy uzyskana przez Sąd w toku postępowania opinia biegłego wbrew stanowisku Sądu jest niepełna, niejasna i wewnętrznie sprzeczna.”

Odwołujący się wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 2 sierpnia 2016 r., sygn. akt VII Ka (...), Sąd Okręgowy w C. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w M. do ponownego rozpoznania.

W skardze na wyrok Sądu odwoławczego obrońca skazanego zarzucił „naruszenie art. 437 § 2 zdanie drugie *in fine* k.p.k. przez uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w sytuacji, gdy postępowanie to ma w istocie dotyczyć uzupełnienia postępowania dowodowego, polegające na zasięgnięciu nowej opinii biegłych, tj. instytutu – co wobec unormowań art. 167 i 452 § 2 k.p.k., nie jest po stronie sądu odwoławczego uprawnione”.

Skarżący się wniósł o uchylenie wyroku Sądu odwoławczego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w M. w pisemnej odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z uwagi na skierowanie aktu oskarżenia po dniu 30 czerwca 2015 r. skarga była dopuszczalna (argument z art. 25 ust. 2 w zw. z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. poz. 437, dalej - nowela marcowa).

W myśl art. 25 ust. 1 noweli marcowej Sąd odwoławczy procedował na podstawie przepisów w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247). Sąd ten mógł zatem uznać, że Sąd Rejonowy na podstawie art. 167 § 1 zdanie pierwsze k.p.k. (według treści sprzed 15 kwietnia 2016 r.) w uwzględnieniu wniosku prokuratora powinien dopuścić dowód z opinii innego biegłego co do stanu trzeźwości oskarżonego w chwili zdarzenia. Przepis art. 167 k.p.k. w ówczesnym brzmieniu nie stał temu na przeszkodzie, ponieważ chodziło o dowód zgłoszony przez stronę (prokuratora) na rozprawie głównej, a nie dopiero w apelacji, oraz nie zarzucano w niej nieprzeprowadzenia tego dowodu z urzędu. Oczywiście, Sąd odwoławczy był też uprawniony stwierdzić, że Sąd *meriti*, oddalając wniosek dowodowy, obraził art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. i art. 201 k.p.k. Wolno było również Sądowi Okręgowemu na podstawie ówczesnej dyspozycji art. 452 § 2 k.p.k. samemu przeprowadzić ten dowód, zwłaszcza ze względu na już wówczas

obowiązujące ograniczenia wynikające z art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. co do kasatoryjnego rozstrzygnięcia przez sąd odwoławczy.

Nie tracąc z pola uwagi tych uwarunkowań, należało skargę uznać za zasadną, (pomimo niedostrzeżenia, w niej, że stan prawny obowiązujący od dnia 15 kwietnia 2016 r. nie dotyczy postępowania w niniejszej sprawie), ponieważ podniosła ona trafny zarzut naruszenia wspomnianego art. 437 § 2 zd. drugie *in fine* k.p.k. Albowiem, wbrew stanowisku Sądu odwoławczego, nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo pierwszoinstancyjnego przewodu sądowego w całości. Jego zasadniczą część stanowi postępowanie dowodowe. W tej sprawie przeprowadzono dowód z wyjaśnień oskarżonego i z zeznań 2 świadków (interweniujących funkcjonariuszów Policji) oraz dowody z dokumentów. Sąd Okręgowy nawet nie wspomniał, że niezbędne jest ponowienie tych wszystkich dowodów, a jedynie podniósł, iż należy dokonać całościowej ich analizy. Jednak konieczność ponownej oceny przeprowadzonych dowodów nie mieści się w kręgu podstaw wyroku kasatoryjnego; także wówczas, gdy sąd odwoławczy zasadnie wskaże, jakich to kardynalnych uchybień art. 7 k.p.k. dopuścił się sąd *meriti*.

W rzeczywistości zatem konieczne było tylko uzupełnienie materiału dowodowego, a więc i przewodu, o nowy dowód z opinii biegłego z zakresu toksykologii alkoholu, na co wskazał Sąd Okręgowy na s. (...) swego uzasadnienia. Było i będzie to możliwe – jak wspomniano – na podstawie art. 167 § 1 zd. pierwsze k.p.k. i art. 452 § 2 k.p.k. w brzmieniu sprzed 15 kwietnia 2016 r.

Sąd odwoławczy, uchylając wyrok, nie powołał się na podstawę określoną w art. 454 § 1 k.p.k., co oczywiste, ponieważ nie mógł antycypować ani treści dowodu z opinii nowego biegłego ani własnej oceny materiału dowodowego po jego uzupełnieniu. Niemniej, nie jest wykluczone wydanie wyroku kasatoryjnego, jeżeli ocena ta doprowadzi do wniosku, że w świetle wszystkich dowodów zajdzie potrzeba rozważenia wydania wyroku skazującego, do czego ze względu na zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy nie jest uprawniony.

Z przytoczonych powodów uwzględniono skargę.

r.g.